

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

SL

ECB-PUBLIC

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 13. aprila 2016

o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma

(CON/2016/23)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 9. marca 2016 prejela zahtevo slovenskega ministrstva za finance za mnenje o predlogu zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter iz člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES¹, saj se predlog zakona nanaša na Banko Slovenije in na posebne naloge ECB v zvezi z bonitetnim nadzorom kreditnih institucij. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

Glavni namen predloga zakona, ki nadomešča sedanji Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma² (v nadaljnjem besedilu: zakon), je, da se v slovensko pravo prenese Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta³. Poleg tega predlog zakona uvaja nekatere spremembe, katerih cilj je povečati učinkovitost sistema za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem besedilu: PPDFT) v Sloveniji, in sicer z odpravo zaznanih pomanjkljivosti sedanjega zakona in upoštevanjem nekaterih priporočil, ki jih je Sloveniji izdal Odbor strokovnjakov za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranja terorizma – MONEYVAL – pri Svetu Evrope⁴. V okviru teh sprememb predlog zakona krepi pooblastila Urada za preprečevanje pranja denarja (v nadaljnjem besedilu: urad), ki je slovenska finančna obveščevalna enota, ustanovljena kot organ v sestavi Ministrstva za finance⁵. Urad lahko subjektom, ki so zavezani spoštovati zakone in druge predpise s področja PPDFT (v nadaljnjem besedilu: zavezanci), izdaja upravne odločbe in nalaga sankcije. Nova pooblastila urada po predlogu zakona bodo vključevala inšpekcijska pooblastila, ki bodo uradu omogočala, da pri zavezancih opravi

¹ Odločba Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov (UL L 189, 3.7.1998, str. 42).

² Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT) (Uradni list RS, št. 60/07, 19/10, 77/11, 108/12 – ZIS-E in 19/14).

³ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

⁴ Glej poročilo o četrtem ocenjevalnem krogu za Slovenijo z dne 17. marca 2010 in drugo redno naknadno poročilo o napredku iz aprila 2013, dostopno na spletni strani Sveta Evrope na naslovu www.coe.int.

⁵ Slovenski urad je mogoče uvrstiti v upravni tip finančne obveščevalne enote (glej publikacijo Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke *Financial Intelligence Units: An Overview* iz leta 2004, dostopno na naslovu <http://www.imf.org/external/pubs/ft/FIU/fiu.pdf>).

inšpekcijski nadzor na kraju samem. Ta pooblastila bodo veljala tako v zvezi z zavezanci, ki nimajo primarnega nadzornika (npr. podjetji, ki opravljajo storitve davčnega svetovanja), kot tudi v zvezi z zavezanci, ki primarnega nadzornika imajo. V skladu z obrazložitvijo predloga zakona je namen te spremembe izboljšati sistem nadzora nad zavezanci in zagotoviti učinkovitejše sankcioniranje. Primarni nadzorniki, ki zagotavljajo skladnost z zakoni in drugimi predpisi s področja PPFT pri subjektih na finančnem trgu, so sicer ustrezni sektorski organi za bonitetni nadzor: Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev in Agencija za zavarovalni nadzor.

2. Splošne pripombe

To mnenje ne obravnava vprašanja, ali se s predlogom zakona v slovensko pravo uspešno prenaša Direktiva (EU) 2015/849, temveč se ocena omejuje na nekatere določbe predloga zakona, ki se nanašajo na vlogo in naloge Banke Slovenije ter na pristojnosti in odgovornosti ECB na področju bonitetnega nadzora kreditnih institucij. Kakor je navedeno v uvodnih izjavah 28 in 29 Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013⁶, nadzorniške naloge, ki se ne prenesejo na ECB in ostanejo v pristojnosti nacionalnih organov, vključujejo preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma. ECB bi morala po potrebi v celoti sodelovati z nacionalnimi organi, ki so pristojni za preprečevanje pranja denarja⁷. Urad dobiva s pristojnostmi, ki mu jih daje predlog zakona, tudi nekatera inšpekcijska pooblastila, ki so vzporedna tistim, ki jih ima v zvezi z istimi zavezanci Banka Slovenije. V tej zvezi ECB razume, da bodo nacionalni organi pri izvajanju pooblastil tesno sodelovali, ne da bi to negativno vplivalo na njihove nadzorniške odgovornosti. Kar zadeva ukrepe in sankcije, ki se naložijo kreditnim institucijam kot zavezancem zaradi kršitev predpisov s področja PPFT in lahko v primeru najhujših kršitev vključujejo umik dovoljenja za opravljanje dejavnosti⁸, je treba izpostaviti, da je ECB izključno pristojna, da za namene bonitetnega nadzora odvzame dovoljenje za opravljanje bančnih storitev⁹. Kar zadeva možnost odreditve prepovedi izvrševanja vodstvenih nalog po predlogu zakona¹⁰, je treba v zvezi s pomembnimi kreditnimi institucijami izpostaviti, da je ECB neposredno pristojna za zagotavljanje skladnosti z akti, ki določajo, da morajo kreditne institucije vzpostaviti stabilno ureditev upravljanja, vključno z zahtevami glede sposobnosti in primernosti oseb, odgovornih za upravljanje kreditnih institucij¹¹.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 13. aprila 2016

[podpis]

Predsednik ECB

Mario DRAGHI

⁶ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).

⁷ Glej tudi člen 6(2) Uredbe (EU) št. 1024/2013, v skladu s katerim za ECB in pristojne nacionalne organe velja, da morajo sodelovati v dobri veri in da morajo izmenjavati informacije.

⁸ Glej osmi odstavek 165. člena v povezavi s šestim odstavkom 165. člena predloga zakona.

⁹ Glej člen 4(1)(a) Uredbe (EU) št. 1024/2013.

¹⁰ Glej deveti odstavek 165. člena v povezavi s šestim in sedmim odstavkom 165. člena predloga zakona.

¹¹ Glej člen 4(1)(e) Uredbe (EU) št. 1024/2013.